

Narcis Dorin ION

I. Născut la 5 iunie 1974, în Pitești (județul Argeș). Studii preuniversitare la liceele „Nicolae Bălcescu” și „Zinca Golescu” din Pitești (1988-1992). Absolvent, ca șef de promoție, al Facultății de Istorie a Universității din București (1992-1997), la care a urmat un masterat în istoria contemporană a României (1997-1998). Doctor în istorie (2006), la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, cu teza *Elitele și arhitectura rezidențială în Țările Române (sec. XIX-XX)*, coordonată de prof. univ. dr. Ioan Opreș, publicată în 2011 și distinsă cu premiul „George Oprescu” al Academiei Române (2013). Preparator la Facultatea de Istorie a Universității București (1997-1999), redactor la Editura Fundației Culturale Române (1999-2001), consilier superior (2001-2002) și director al Direcției Muzeu, Colecții, Arte Vizuale din Ministerul Culturii și Cultelor (2002-2003); director general al Muzeului Național Bran (3 octombrie 2003 - 20 aprilie 2016) și manager al Muzeului Național Peleş din Sinaia (din 20 aprilie 2016). Pentru lucrările sale a fost distins cu premiul „George Ionescu-Gion” acordat de Muzeul Județean Argeș (2011), premiile „I.C. Filitti”, „Nicolae Iorga”, „Dinu C. Giurescu” și „Ion I.C. Brătianu” ale Fundației Culturale „Magazin Istoric” (2018, 2019, 2021, 2022, 2023), premiul „Constantin Brâncoveanu” al Fundației Alexandrion (2018), premiul „Andrei Oțetea” al Academiei Oamenilor de Știință din România (2022) și diploma „Meritul Academic” acordată de Academia Română (2022). Activitatea dedicată celebrării Centenarului Marii Uniri (2018) a fost premiată cu Medalia aniversară „Centenarul Marii Uniri”, acordată de președintele României, Klaus Werner Iohannis (25 noiembrie 2021). Participări la reuniuni științifice naționale și internaționale (Canada, Ungaria, Turcia, Cehia, SUA, Serbia, Brazilia, Germania, Italia, Japonia, Polonia, Portugalia). Membru în consiliul științific al Muzeului de Etnografie Brașov, al Muzeului Carpaților Răsăriteni, al Complexului Muzeal Național Neamț și al Muzeului Național de Istorie a României. Membru în colegiul de redacție al anuarului „Muzeul Național” (din 2016) și al revistei „Stella Maris” (din 2023). Vicepreședinte al Comitetului Național Român – ICOM (2014-2022). Membru (2003-2004, 2013 - prezent) și vicepreședinte (2017-2019, 2021-2023) al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor din cadrul Ministerului Culturii. Vicepreședinte al Fundației „Constantin Stere” din Bucov - Prahova (2018-2021). Membru al Uniunii Cineaștilor din România (2020).

II. Istoric, muzeograf și cercetător, cu preocupări privind istoria modernă, contemporană și recentă a României. Autor a 24 de cărți și a peste 130 de studii și articole de specialitate, pe mai multe domenii de cercetare: istoria elitelor, a arhitecturii rezidențiale (subiect cercetat în premieră, după 1990) și a monumentelor istorice (urbane și rurale) din București și din țară, istoria partidelor politice din România postbelică (Partidul Național Liberal, Partidul Național Țărănesc, Partidul Comunist Român), istoria Familiei regale a României (remarcabilă monumentală lucrare, în cinci volume, închinată regelui Carol al II-lea), culegerea și publicarea unor mărturii privind viața boierimii române și biografiile unor renumiți istorici (Dan Berindei, Dinu C. Giurescu, Răzvan Theodorescu, Mihai Dim. Sturdza). Editor de însemnări zilnice (jurnalul regelui Carol al II-lea al României, în șase volume) și corespondență istorică (principesa Ileana a României, principele Carol al României, Elena Lupescu). Organizator al unor expoziții și manifestări științifice de prestigiu la Muzeul Național Bran (Simpozionul „Regina Maria”, 2004-2013) și Muzeul Național Peleş (expoziții, conferințe). A redactat, coordonat și editat ample cataloage de expoziții, considerate lucrări de referință în domeniul istoriei artei și patrimoniului cultural.

III. Lucrări cu autor unic:

– *Castele, palate și conace din România*, vol. I, București, Editura Fundației Culturale Române, 2001 (408 p. + 24 planșe; reeditări în 2002 și 2003); *Mogoșoaia. Trei secole de istorie (1702-2002)*, București, Editura Tritonic, 2002 (176 p. + 16 planșe); *Gheorghe Tătărescu și Partidul Național Liberal (1944-1948)*, București, Editura Tritonic, 2003 (260 p.); *București. În căutarea Micului Paris*, București, Editura Tritonic, 2003 (154 p. + 36 planșe; reeditat în 2004); *Castelul Bran. Reședință a reginei Maria și a prințesei Ileana*, București, Editura Tritonic, 2003 (224 p.; versiune în limba engleză); *Palatele Brâncovenești: Mogoșoaia și Potlogi. Ghid*, București, Palatele Brâncovenești de la Porțile Bucureștiului, 2003 (48 p.; versiune engleză în 2004); *Reședințe și familii aristocrate din România*, București, Institutul Cultural Român, 2007 (XXVI + 334 p.; reeditări în 2008 și 2009; versiune în limba engleză); *Elitele și arhitectura rezidențială în Țările Române (sec. XIX-XX)*, București, Editura Oscar Print, 2011 (526 p.); *Monumente din București*, Noi Media Print, București, 2011 (136 p.; versiune în limba engleză); *București. Memoria unui oraș/Bucharest. Memory of a City*, București, Editura Institutului Cultural Român, 2012 (206 p.); *Palate din București*, București, Noi Media Print, 2013 (208 p.); *Carol al II-lea. Portretul unui rege*, București, Editura Oscar Print, 2013 (176 p.); *Portretul unui aristocrat al spiritului. Convorbiri cu academicianul Dan Berindei*, București, Editura Oscar Print, 2016 (356 p. + 52 planșe color și un arbore genealogic; ediția a II-a, revăzută, București, Editura RAO, 2019, 320 p.); *Despre cultura de ieri și românii de astăzi. Convorbiri cu academicianul Răzvan Theodorescu*, Editura RAO, București, 2017 (304 p. + 8 planșe); *Mărturia unui istoric singuratic. Convorbiri cu academicianul Dinu C. Giurescu*, Editura RAO, București, 2018 (328 p. + 16 planșe); *Domeniul Florica. Reședința familiei Brătianu, Ștefănești*, Muzeul Național Brătianu, 2020 (60 p.); *Florica. Vatra Brătienilor*, Muzeul Național Brătianu, Ștefănești, 2020 (420 p.); *Carol al II-lea al României. Un rege controversat*, vol. I, II, III, IV, V, Editura Magic Print, Onești, 2020-2021 (318 p. + 512 p. + 304 p. + 432 p. + 574 p.); *Principele moștenitor Carol al României*, Onești, Editura Magic Print, 2023 (200 p.).

Lucrări în colaborare:

– *Regimul comunist din România. O cronologie politică (1945-1989)*, București, Editura Tritonic, 2002 (368 p.); *Castelul Bran. Muzeul și colecțiile sale*, București, Advice Media Group, 2007 (64 p.); *Karel Zdeněk Liman. Arhitectul ceh al Casei Regale a României*, București, Editura Igloo, 2013 (240 p.; ediție revăzută, Sinaia, 2019, 256 p.); *Palatul Sturdza de la Miclăușeni. File dintr-un album risipit*, Iași, Editura Doxologia, 2015 (104 p.); *Maria a României. Portretul unei mari regine*, vol. I, II, Sinaia, Muzeul Național Peleş, 2018 (360 p. + 360 p.); *Castelul Peleş. Muzeul și colecțiile sale*, Muzeul Național Peleş, Sinaia, 2018 (96 p.; ediția a II-a revizuită și adăugită, 2020, 112 p.); *Regele Carol I. Ctitorul României Moderne*, vol. I, II, Muzeul Național Peleş, Sinaia, 2019 (360 p. + 360 p.); *Centenarul Încoronării. Alba Iulia. 1922*, Onești, Editura Magic Print, 2022 (362 p.); *Vânătorile regale*, Onești, Editura Magic Print, 2023 (296 p.).

Editor/coordonator al unor volume colective:

– Carol al II-lea, regele României, *Între datorie și pasiune. Însemnări zilnice (1914-1951)*, în colab. cu Marcel-Dumitru Ciucă, vol. I-VI, București, 1995-2002; ediție revăzută, București, Editura Publisol, 2023; *Regina Elisabeta a României. Un secol de eternitate*, Sinaia, Muzeul

Național Peleş, 2016 (256 p.); *Arta flamandă și olandeză în colecția regelui Carol I al României*, Sinaia, Muzeul Național Peleş, 2016 (96 p.); *Ferdinand I. Regele întregitor de țară*, Sinaia, Muzeul Național Peleş, 2017 (360 p.); *Comorile Peleşului*, Muzeul Brăilei „Carol I”, Editura Istros, 2017 (92 p.); *Artă și ceremonial la mesele regale*, Galați, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, 2017 (120 p.); *Artele Focului. Ceramică și sticlă din colecțiile Muzeului Național Peleş*, Sinaia, Muzeul Național Peleş, 2017 (256 p.); *Familia regală și Marea Unire*, Sinaia, Muzeul Național Peleş, 2018 (144 p.); *Portretistica regală. Artă și memorie*, Onești, Editura Magic Print, 2020 (272 p.); *Centenar Regele Mihai I*, Onești, Editura Magic Print, 2021 (378 p.); *Comorile Peleşului*, Onești, Editura Magic Print, 2022 (740 p).

Studii și articole (selecție):

– P. N. Ț – Anton Alexandrescu. *Scurtă istorie*, I-III, în „Revista Arhivelor”, nr. 2/1997, 101-156, nr. 1-2 / 1998, p. 35-80, nr. 1-2 / 1999, p. 164-185; *Un profil istoric – regele Carol al II-lea*, în „Studii și Articole de Istorie”, LXIII, 1997, p. 65-80; *Prințesa Ileana a României – proprietară a castelului Bran*, în *Omagiu istoricului Stelian Neagoe*, București, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, 2003, p. 178-195; *Palatul familiei Ghica din Deleni. Scurt istoric*, în *Arta istoriei. Istoria artei. Omagiu academicianului Răzvan Theodorescu*, București, Editura Enciclopedică, 2004, p. 283-300; *Trei conace boierești la o răscruce a istoriei. Destinul unor reședințe aristocrate între anii 1945-1955*, în *In Honorem Ioan Opriș. Patrimoniu. Muzeografie. Monumente Istorice*, editori Narcis Dorin Ion și Radu Ștefănescu, Brașov, Editura C 2 Design, 2007, p. 191-224; *Destinul unor reședințe aristocratice în primul deceniu al regimului comunist (1945-1955)*, în „Monumentul” IX, 2008, p. 269-295; *Istoria unei vechi reședințe domnești: Palatul Ghica din Căciulați (Ilfov)*, în „Monumentul”, X, 2009, vol. 2, p. 203-223; *Reședințele familiei regale române*, în *Familia regală. O istorie în imagini*, București, Muzeul Național de Istorie a României, 2009, p. 26-32; *Din corespondența Prințesei Ileana a României. Scrisori către regele Carol al II-lea al României*, în *Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional. 1940. Omagiu profesorului Ioan Scurtu*, vol. I, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2010, p. 193-205; *Residencias museo de Rumania*, în „Revista de Museología”, nr. 52, 2011, Espana, p. 59-69; *Un monument și proprietarii săi: conacul Rosetti din Căiuți (județul Bacău)*, în „Monumentul”, XIII, 2012, p. 163-183; *Biserica din Ruginoasa în atenția Comisiunii Monumentelor Istorice (1928-1948)*, Acta Terrae Fogarasiensis, I, Muzeul Țării Făgărașului, Editura Altip, 2012, p. 151-180; *Din corespondența prințesei Ileana a României. Scrisori din anii 1929-1932 către regele Carol al II-lea*, în *Argeșul și Țara Românească între medieval și modern. Studii de istorie și arheologie. Prinos lui Spiridon Cristoceă la 70 de ani*, Brăila, Editura Istros, 2013, p. 617-644; *Comisiunea Monumentelor Istorice și salvarea patrimoniului rezidențial din Transilvania (1945-1955)*, în *Subiecte și teme de cercetare doctorală sub îndrumarea profesorului Ioan Opriș (2001-2013)*, București, Editura Oscar Print, 2013, p. 226-239; *Gândurile unei Domnițe. Din corespondența prințesei Ileana a României*, în *Miscellanea historica in honorem Professoris Marcel-Dumitru Ciucă septuagenarii*, Brăila-Pitești, Muzeul Brăilei-Editura Istros, Muzeul Județean Argeș-Editura Ordessos, 2013, p. 776-812; *Palatul brâncovenesc din Potlogi în atenția Comisiunii Monumentelor Istorice (1923-1944)*, în „Monumentul” XIV, 2013, p. 429-453; *Cronica unui exil supraviețuit. Principele Carol al României și Elena Lupescu în Franța (1927)*, în *Istoricul Stelian Neagoe la 75 de ani*, București, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, 2013, p. 236-270; *Destinul unui monument dispărut: conacul Balș-Ghica din Trifești (Neamț)*, în „Monumentul” XV, Iași, Editura „Doxologia”, 2014, p. 135-170; *Inventarul unei vechi reședințe: conacul Pleșoianu din Măldărești-Vâlcea*, în *Mihai Dim. Sturdza la 80 de ani*.

Omagiu, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2014, p. 751-776; *Reședințele brâncovenesti. Istorie, artă și mentalități în Valahia secolelor XVII-XVIII, în Spațiul românesc în vremea lui Constantin Brâncoveanu*, București, Editura Ars Docendi, 2014, p. 89-113; *Casa inginerului Nicolae Cerkez din București. Povestea unei reședințe dispărute și a celor care au locuit-o*, în „Muzeul Național”, vol. XXVI, 2014, p. 125-173; *Istorie și genealogie. Convorbiri cu domnul Mihai Dim. Sturdza*, în „Cercetări Istorice” (Serie Nouă), XXXIV, Iași, 2015, p. 267-370; *Adina Woroniecka și casele sale din București. Convorbiri cu Mircea Nasta*, în „Muzeul Național”, XXVII, 2015, p. 211-247; *Demersurile arhitectului Horia Teodoru pentru salvarea patrimoniului arhitectural rezidențial din România (1945-1950)*, în „Monumentul” XVI, 2015, p. 60-99; „Ani plini de bun de rod treceau peste noi”. *File din corespondența principesei Ileana a României cu Alice Grunau*, în „Muzeul Național”, XXVIII, 2016, p. 157-220; *Reședințele familiei Rosetti din Moldova*, în „Monumentul” XVIII, 2017, p. 147-181; *Reședințele reginei Maria a României în timpul Primului Război Mondial / Rezidencije rumunske Kraljice Marije za vreme Prvog Svetskog Rata*, în volumul *Români și sârbi în Marele Război / Rumuni i Srbi u Velikom Ratu*, Cluj Napoca, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, 2018, p. 197-228; *Din viața familiei Rosetti. Convorbiri cu Elisaveta (Safta) Varlam*, „Cercetări Istorice” (Serie nouă), XXXVI, Iași, 2017, p. 321-346; *Din viața familiei Beldiman. Convorbiri cu Radu Beldiman*, în „Ioan Neculce”, XXII, Iași, 2017, p. 7-29; *File din istoria unei prietenii: principesa Ileana a României-Alice Grunau*, în „Muzeul Național”, XXIX, 2017, p. 161-211; *Pagini din jurnalul unui soldat - 1916*, în *România în anii premergători Marii Uniri. 1916-1917*, București, Editura Muzeului Literaturii Române, 2017, p. 398-434; *Casa Tiron-Matran din Tecuci. O mărturie inedită*, în „Monumentul” XIX, 2018, p. 411-447; *Din corespondența principesei Ileana a României. Scrisori către Vera și Dimitrie Mavrichi (1928-1971)*, în ASTRA, anul IX (LII), nr. 1-4 (351-354), 2018, p. 70-90; *Gânduri către buni prieteni. Din corespondența principesei Ileana a României cu Alice Grunau*, în „Muzeul Național”, vol. 30, 2018, p. 205-264; *O prietenie specială reflectată în corespondența principesei Ileana a României cu diplomatul Radu Cuțarida*, în *Miscellanea Historica et Archaeologica in honorem Professoris Ionel Cândea septuagenarii*, Editura Academiei Române, Editura Istros Muzeul Brăilei „Carol I”, București-Brăila, 2019, p. 669-708; „Noi, pribegii, rămânem mistuiți de dor...”. *Ultimele scrisori ale principesei Ileana către Alice Grunau*, în „Muzeul Național”, vol. 31, 2019, p. 241-314; *Domeniul regal Periș-Scroviștea (județul Ilfov). Istoria unor reședințe dispărute*, în „Monumentul” XXI, 2020, p. 273-326; *Palatul regelui Carol al II-lea de la Scroviștea (județul Ilfov)*, în „Muzeul Național”, vol. 32, 2020, p. 161-213; *Gustav Klimt and the Künstler-Compagnie at Peles Castle*, în *The unknown Klimt. Love. Death. Ecstasy*, editor Deborah Pustišek Antić, City Museum of Rijeka, 2021, p. 32-39; *O viață între două lumi. Convorbiri cu Petre Rosetti-Bălănescu*, în „Cercetări Istorice” (Serie nouă), XL, 2021, p. 411-444; *Regele Carol al II-lea și problema înzestrării armatei române (1938-1940)*, în *Școală, biserică, stat și națiune în istoria României. Omagiu profesorului Cornel Sigmirean la împlinirea vârstei de 65 de ani*, coordonatori Liviu Boar, Ioan Bolovan, Laura Stanciu, Cluj-Napoca, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2021, p. 955-977; *Regele Carol al II-lea - regina Maria – o relație complicată (1930-1931)*, în *Sub semnul datoriei și împlinirii. Studia in honorem Dorina N. Rusu*, coordonatori Ioan Bolovan, Ioan-Aurel Pop, Victor Spinei, București, Editura Academiei, 2021, p. 275-292; *Valorificarea patrimoniului cultural la Muzeul Național Peleş (2016-2021)*, în *Artă-Istorie-Memorie – patrimoniul cultural național*, coordonator Mariana Lazăr, București, Editura Muzeului Național Cotroceni, 2021, p. 555-580; *Casele de vis ale reginei Maria*, în volumul *Aurica Ichim, Alexandru Gorea, Maria. Portret de regină. II*, București, Dark Publishing, 2021, p. 43-82; *Regele Carol al II-lea și Dimitrie Gusti – o colaborare rodnică întru „ridicarea satului românesc”*, în *In Honorem*

Georgeta Stoica, editori Paula Popoiu, Georgiana Onoiu, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2021, p. 146-175; „Căsătoria” principelui moștenitor Carol al României. Odessa. 31 august 1918, în volumul *Românii și România în context european. Istorie și diplomație. Omagiu profesorului Vasile Pușcaș la împlinirea vârstei de 70 de ani*, coordonatori Ioan Bolovan, Melania-Gabriela Ciot, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2022, p. 381-410; *Castelul Foișor din Sinaia. Ctitoria și reședința regelui Carol al II-lea al României*, în anuarul „Monumentul”, XXIII, Lucrările Simpozionului Internațional „Monumentul - Tradiție și viitor”, ediția a XXIII-a, Iași, 2021, coordonatori Lucian-Valeriu Lefter, Aurica Ichim și Alexandru Gorea, Iași, Editura „Doxologia”, 2022, p. 247-294; *Castelul Foișor din Sinaia. De la „Cabana Pădurarului” la reședința regelui Carol al II-lea (1875-1932)*, în volumul *Profesorul Ioan Opriș. O viață dedicată Patrimoniului Cultural Național. Omagiu la 80 de ani*, editori prof. univ. dr. Mircea Ciubotaru, dr. Aurica Ichim, dr. Alexandru Constantin Chituță, București, Dar Development Publishing, 2022, p. 123-150; *Maria a României. Regina artistă / Queen Romania of Romania. The artist queen*, în volumul *Maria. Portret de regină*. III, coordonatori Aurica Ichim, Alexandru Gorea, București, Dar Publishing, 2022, p. 105-153; *Familia regală la Iași. Imagini, secvențe și monumente istorice (1866-1932)*, în volumul Carmen Voroneanu, Simona-Gabriela Sînzianu, Narcis Dorin Ion, Ionuț Nistor (editori), *Familia Regală la Iași. Suveniruri din cea de-a doua Capitală*, catalog de expoziție, Onești, Editura Magic Print, 2022, p. 9-29; *Neobosita victorie asupra trecutului. Convorbiri cu Olga Racoviță*, în anuarul „Cercetări Istorică” (serie nouă), XLI, Iași, 2022, p. 225-255; *Elena Lupescu în exil la Paris. Scrisori către părinți (1925-1926)*, în revista „Prutul”, Revistă de cultură, Huși, serie nouă, anul XII (XXI), nr. 1-2 (69-70), 2022, p. 261-298; *Secvențe și mărturii din viața de ofițer a principelui Carol al României*, în volumul *Armata română și patrimoniul arhivistic național*, coordonatori: general-locotenent Corneliu Postu, colonel inginer Marius-Marian Olteanu, București, Editura Centrului tehnic-editorial al armatei, 2023, p. 176-194 ; *Vizita principelui Carol în Marea Britanie. 1911. Mărturii inedite ale generalului Ioan Perticari*, în volumul *Constantin Bălăceanu-Stolnici la 100 de ani*, ediție alcătuită de Mihai Copăceanu, București, Editura Academiei Române, 2023, p. 292-315; *O poveste de dragoste în scrisori inedite. Principele Carol – Zizi Lambrino (1918-1919)*, în volumul *Doamna academician Georgeta Filitti la 85 de ani. Volum omagial*, volum îngrijit de dr. Olga Sandu, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2023, p. 323-384; *Palatul principesei Elisabeta din București*, în anuarul „Monumentul”, XXIV, Lucrările Simpozionului Internațional Monumentul – Tradiție și viitor, Iași, 2022, volum coordonat de Lucian-Valeriu Lefter, Aurica Ichim și Alexandru Gorea, Iași, Editura Doxologia, 2023, p. 361-456 ; *Principele moștenitor Carol și mișcarea cercetașilor din România (1914-1915)*, în anuarul „Muzeul Național”, vol. 35, București, Muzeul Național de Istorie a României, 2023, p. 295-323.

IV. Referințe: Spiridon I. Cristocea, *Argeș. Dicționar de istorici*, Pitești, Muzeul Județean Argeș, 2003, p. 146-147; *Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc*, vol. II (D-K), coordonatori Victor Spinei, Dorina N. Rusu, Suceava, Editura „Karl A. Romstorfer”, 2021, p. 482-483.